

НАЦИОНАЛЕН АКАДЕМИЧЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

ЗАСЕДАНИЕ НА ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

София, 21 юни 1978 година

2

СЪДЪРЖАНИЕ

ДНЕВЕН РЕД	3 стр.
ПРИСЪСТВУВАЩИ	4
ОТКРИВАНЕ	
предс. Дико Фучеджиев	5
ИЗКАЗВАНИЯ	
Маргарита Дупаринова	5
Антония Каракостова	7
Крикор Азарян	10
ЗАКЛЮЧИТЕЛНО ИЗКАЗВАНЕ	
предс. Дико Фучеджиев	13
ЗАКРИВАНЕ	
предс. Дико Фучеджиев	14

НАЦИОНАЛЕН АКАДЕМИЧЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

ЗАСЕДАНИЕ НА ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

Стенографски протокол

София, 21 юни 1978 година

/Открит в 22,35 часа/

- 0 -

ДНЕВЕН РЕД

Обсъждане на постановката на "Сенки" на режисьора Кръстьо Мирски.

- 0 -

ПРИСЪСТВУВАТ:

Дико Фучеджиев - председател
Сава Хашъмов
Рачко Ябанджиев
Николай Николаев
Маргарита Дупаринова
Висолета Бахчеванова
Кръстьо Мирски
Антония Каракостова
Кирил Неделчев
Крум Табаков
Банчо Банов
Висолета Гинdeva
Димитрина Лекова
Крикор Азарян
Александър Панков
Юлиян Вучков
Мария Трендафилова
Георги Черкелов

ОТСЪСТВУВАТ:

Филип Филипов - по неуважителни причини
Славка Славова

Любомир Кабакчиев - болен
Ружа Делчева - болна
Димитър Канушев
Владимир Каракашев

О Т К Р И В А Н Е

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Откривам заседанието на художествения съвет.

Ще обсъдим постановката на "Сенки".

Режисьорът има ли някакви встъпителни бележки?

КРЪСТЪ МИРСКИ: Не.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Няма. Имате думата за изказвания по постановката.

Др. Дупаринова.

И З К А З ВАНИЯ

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Много е неудобно в присъствието на такива имена като Юлиян Вучков и Банчо Банов аз да започвам, но все пак ще се изкажа.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Другарко Дупаринова, всеки си е майстор в своята област. На Юлиян Вучков например майсторът му е да говори гладко. Други пък играят на сцената.

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Смятам, че това е една изключително висока работа за нашия театър. Първо писцата е много трудна, а така всичко е доведено докрай.

Разбира се нещата ще има да зреят още. Аз вчера гледах репетиция и това беше един много труден момент, защото още вчера мисля, другарю Мирски, да речем тази песен на София не беше направена и тази вечер всичко беше съвсем на място на тази сцена. Смятам, че там, където да речем на мене ми се струва, че може да бъде малко ускорено темпото, това положително ще дойде. Аз не бих казал, че представлението е дълго. Напротив, с много го-

лям интерес се гледа и от нас, и от публиката, която все пак не всеки ден е в театъра и не гледа навсярно всичко в театъра. Тя едва ли не със **Затаен дъх** гледаше спектакъла.

Като актьорски постижения това са много хубави, изключителни, много големи постижения и на Сава Хашъмов, и на Николай Николаев, който прави един прекрасен образ, толкова покъртилен толкова разнообразен.

Смятам, че това е един голям късмет за Сава Хашъмов, че през този сезон имаше тези толкова богати и съвсем различни роли. И все пак смятам, че е една голяма смелост така безпощадна да покаже себе си във всяко положение на сцената, така богато и хубаво, както го прави той.

Много се радвам да видя др. Лили Попиванова на сцената. Тя има такова хубаво присъствие, макар и в такава кратка роля.

Има много хубаво постижение младата колега Красимира Петрова, другите млади колеги.

Наистина удоволствие е да гледаш Юри, който има такава и външна, и вътрешна подвижност и пластика, каквато мисля, че аз бих пожелала и за себе си да имам, такова нещо, каквото той има.

В тази малка роля Емил Джамджиев също показва нещо много хубаво.

За Петър Василев да не говоря, който има и такава хубава реч.

Може би в по-младите колеги бих пожелала да имат тази яснота на речта, каквато има да речем Петър Василев, каквато има Лили Попиванова, или Сава Хашъмов.

Юри има много хубава реч.

За тези прекрасни костюми, другарко Трендафилова! Ах,

как бих искала и аз да се развъртя така! Тези хубави цветове, тези хубави рокли!

Смятам, че е особено интересно това напомняне все пак нещо на нашия "Големанов", другарю Мирски. Не знам дали сте мислел за това, другарю Мирски, но все пак нещо ми напомни този акцент в този стремеж към това високо поставено кресло, слизането и качването от него. Смятам, че това е много интересен момент защото това показва, че в нашия театър се мисли по един начин, който е правилен, че ние имаме какво да покажем на хората в нашия град и в нашата страна, че имаме единомислие в нашия театър.

Хубаво беше с тези млади хора!

Интересни бяха много интермедиите.

Музиката е много хубава, лаконична.

Четенето на това писмо от Николайчо и тази пиянска сцена, която е толкова трудна!

Изобщо смятам, че това е една много сериозна и много богата работа и от сърце бих казала на добър час!

Разбира се има още какво да се пожелае и може би тези поклони накрая, другарю Мирски, те не са направени, не е помислено за това.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Антония Каракостова.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Преди всичко искам категорично да заявя, че този твърде сложен жанр, който Салтиков-Шедрин има в "Сенки" и самият автор го нарича драматическа сатира, в голяма част от спектакъла, не мога да кажа в целия, е едно завоевание за нас. Той е безкрайно труден, мъчен жанр и е така да се каже един пробен камък на майсторството и опитността на едни от най-младите ни артисти, които по безспорен начин доказаха,

че владеят и усещат тази жанрова стилистика на това произведение и с една пристрастност и гражданска съвест подхождат към този материал.

В текста на Сава Хашъмов има една такава фраза – че целият ми живот е един глупав водевил, един водевил с елементи на глупава трагедия. В това нещо преминава целият спектакъл, целият спектакъл е построен на този прочит на режисьора.

Това, което искам да подчертая, е, че особено силно ме подкупва постижението на Сава Хашъмов, който следва една линия страшно съвременна и много силна, много силно драматична в сатиричната си заостреност. С една много силна правота брани обрата е ~~неговия~~ двойствен морал. Просто искам най-искрено да го поздравя за това нещо, за този разцвет на последните му няколко роли, който ние наблюдаваме при този творец.

Постиженията на всички млади хора, които участвуват в спектакъла, и специално искам да подчертая от тях Юри Ангелов, Емил Джамджиев, Косъо Цанев, създават една малко по-друга атмосфера на нашата сцена.

Но тук веднага при мене изниква и друго. Специално искам да подчертая успеха на Николай Николаев, който има твърде сложна задача. Много сложно е да се играе в третото действие сцената на пиянството, много сложно въобще е да се играе в театъра такова нещо, когато има и сатирични моменти, и страшно силна сатира, а той постига действително в този момент раждане на личността, едно озарение, едно освобождаване на този човек, прозрял една истина, и безпомощността на пияния, на слабия човек, който не може все пак да доведе докрай своя бунт. Затова е и смешен, и комичен, и жалък.

Това, което ме кара да се замисля, е, че все пак има

някакво разминаване в начина и в стила на играта на някои от актьорите, в целия спектакъл. По един начин играе голяма част от театъра и някъде все пак актьори като Наско Воденичаров, Петър Василев, Лили Попиванова минават в една малко по-друга стилистика.

Не знам, може би при нашето разпределение все пак трябваше да се замислим. Разпределението го приемме с много голям възторг всички, но някакси се получава един дисонанс, който може би не пречи толкова спектакъла, който ще уляга тепърва, но все пак го има този разрыв в различните изразни средства, които използват актьорите.

Аз нееднократно споделих с др. Мирски някои свои беспокойства, които са свързани специално с първата и втората интермедия. Третата интермедия приемам напълно. Тя е много в хода на действието, тя е като видение, като сън на Клаверов и тя е някакси най-цялостна и влиза в стилистиката на спектакъла. Първите две интермедии ми се струват не такива. Там е нарушен този принцип на третата. Това движение на колите, което изнася всички действуващи лица. Те започват твърде статично. След това за да излязат актьорите, става едно приглушаване на осветление-то, промяната става в тъмно и всъщност там има един момент от няколко секунди като дупка, който просто не е използван зрелищно.

Ако може да се помисли за някакво по-динамично решаване на прехода към тези интермедии и с молба за тяхното максимално сбиване, специално на първите две.

За втората имам едно такова възражение – че тя твърде различно, с едни малко по-други изразни средства илюстрира сюжета на писата, в малко по-друг вариант, но горе-долу е повтос-

рение на това, което ще видим след това. Макар че в днешния вариант, в който я видях, тя е все пак по-съкратена.

Аз споделих с др. Мирски, няма да се повтарям, имам и други бележки, които казах.

Просто искам да пожелая на добър час на всички колеги и специално още един път да поздравя Сава Хашъмов, Николай Николаев, Юри Ангелов, Косю Цанев, Емил Джамджиев, Красимира Петрова в една безкрайно мъчна по жанр пиеса, и другаря Мирски за работата му с тези актьори, които има според мен много голям педагогически и художествен ефект.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Др. Азарян.

КРИКОР АЗАРЯН: Аз ще си позволя да кажа няколко думи, макар че по-скоро това ще бъдат някакви непретенциозни впечатления, отколкото мнения и оценка, защото предложението спектакъл по-точно репетиция, в голяма степен ме изненада.

Затова и поради други особености, чувствувам се неподготвен и не бих посмял, вътрешно в себе си не съм убеден в точността на впечатленията. Затова аз с интерес ще гледам следващите репетиции и при първата възможност по-подробно бих споделил впечатленията си с режисьора и с актьорите, ако това е любопитно за тях и ако смяtam, че това би помогнало с нещо.

Аз казах, че бях изненадан и повече за това бих искал да говоря. Трябва да ви кажа, че когато светна сцената, това, което видях и в оформлението, и в тази началната интермедия, имах чувство, че не съм в този театър. Както искате го разберете. Това е сигурно много интересно, това е хубаво, това е неочаквано, но в това има и нещо, което...

Сценографското решение е много задължаващо и много дръжко. То е много интересно, както е предложено. В този план беше

и началната интермедија. Но така, както и в началните интермедији има редица сировости, неточности, и понеже тук става въпрос за метафори, за символи, а те особено много изискват една пределна чистота и точност на формата, струва ми се, че и в решението на Георги Иванов, който сам по себе си е много силен, има чувството като че ли виждам някаква картина на Дали с това небе с тази конструкция на тези кресла, подпори, колони, тези къщи, над които е изградено това.

Редом с това примерно това, което се поднася отстрани, носи един друг характер, битов характер и ми се струва, че лично аз не можех да си обясня това съжителство на тези малки къщи, тази цялата образна метафоричност на света с тези статуетки с това достигане до подробности в оформлението, до детайли. Може би и така може, но лично аз стилистично не можех да обединя тези елементи.

Нешо подобно усетих и в стила на актьорската игра в смисъл на това, което говори и др. Каракостова. Мисълта ми е, че от една страна има доведен грим до маски, а от друга страна има сцени, които са решени едва ли не в психологически план, разработени в психологически план.

Втори аспект искам да кажа, че аз лично смятам, че в този спектакъл имат място и интересно стоят тези интермедији, но те са особено сувори. За кога е обявена премиерата?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: За петък.

КРИКОР АЗАРЯН: Не знам, но мисля, че предстои сериозна работа на колектива, ако премиерата трябва да бъде в петък, по отношение на овладяването на всичко. Като гледах, и осветители, и в музикално отношение допускаха грешки. Тука всичко трябва да бъде при една такава крайност на формата невероятно точно

и прецизно.

Аз имам едно вътрешно несъгласие по отношение на монолозите. Имам чувство, че монолозите като че ли нямат решение в представлението. При тази условност, крайна условност на формата, монолозите са решени в техния реалистично-битов аспект ли, план ли да го наречем, в смисъл, че дори и четвърта стена съществуваше при монолозите, абсолютно абстрахирване на залата. В други моменти така да се каже се пробива тази стена, кореспондира се.

В това отношение мисля, че трябва да се обрне специално внимание на монолозите, които заемат съществена част в представлението и са едни от значимите изразни средства на автора.

Тука за костюмите вече се говори. Наистина костюмите са хубави. Много ми хареса решението на костюма, това съчетание на бельото с фасадата.

ГЕОРГИ ЧЕРКЕЛОВ: Дамското бельо. /Веселост/

КРИКОР АЗАРЯН: Да, дамското бельо.

СВАЖДАТ СЕ: И при мъжкото го имаше.

КРИКОР АЗАРЯН: И при мъжкото го имаше. /Веселост/

И последното, което искам да кажа. Лично аз бих уважил едно такова искане, ако постановчикът сметне, че би трябвало да се отложи премиерата с няколко дни, затъто мисля, че някои неща са сурови с оглед на това, което се прави, с оглед на намренията, които са заложени.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг кой иска думата? Няма.

Тогава да кажа и аз няколко думи.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНО ИЗКАЗВАНЕ

Това е една много трудна за реализация пьеса, която трудно се вижда и когато е поставена на сцената. И тези монологи, и опасността от това, което материалът дава за провличане, за губене на темпо, защото каквото и да говорим, наистина в тази пьеса се съдържа една много сериозна проблематика. Но като драматургия аз не бих казал, че тя е от най-висока категория и това нещо създава допълнителни и много големи трудности за нейната реализация.

Това е моето мнение за драматургичния материал, с който работиха режисьорът и актьорите.

За тези интермедии трябва определено да ви кажа, че третата, която е свързана със съня на Клаверов, ми хареса, но другите две нещо не ми ловят окото.

Има някои неща, които трябва да се обработят, да се изпипат, да се направят.

Необходимо е в никой случай да не бъде повече от три часа, нито минута повече от три часа! Класика, класика, но класиката също трябва да се прави по този начин, по който съвременният зрител, съвременната публика приема художествените факти в театъра.

Искам да отбележа и факта, че ние направихме тази постановка с младия състав на театъра. Това в никой случай не е недостатък. Това не беше и нарочно направено. Това беше просто една ориентация на режисьора.

Според мен и Петър Василев, и Лили Попиванова са малко извън това, което правят другите, определено! Знаете, че включването на Лили Попиванова беше направено с оглед на една ангажи-

раност. Смятам, че Кирил Кавадарков ще стои по-добре в спектакъла, отколкото Петър Василев. Не искам да кажа, че Петър Василев не го прави добре, но просто Кирил Кавадарков е друга работа. Той ще се върже по-добре с останалия състав, който участвува в постановката, с ансамбъла.

Има много добри постижения, между които искам да отбележа на Юри Ангелов, Николай Николаев, Сава Хашъмов, Красимира Петрова и Емил Джамджиев.

За Косъо Цанев не съм много убеден.

Казвам това, което е мое убеждение и впечатление.

Ще моля другаря Мирски в тази репетиция, която остава, да положи усилия да вземе под внимание тези неща, които се казват тук.

Премиерата ще бъде в петък. С подновяването на сезона имаме възможност да се изправят някои неща. И без това се правят някои репетиции за вкаране на втория състав. Някои неща ще се направят допълнително.

Закривам заседанието.

/Закрито в 23,10 часа/

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/Д. Фучеджиев/

СТЕНОГРАФ:

/Л. Лазов/